

4 MODULIS: IŠMETAMŲ ŽUVŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS NAMINIŲ GYVŪNĖLIŲ ĖDALUI GAMINTI

Mokymasis realaus gyvenimo pavyzdžiu
Atvejo analizės apie MARIPET ir išmetamos žuvies
panaudojimo sėkmės istorijas

1 atvejo analizė: "DiscardLess" projektas

Danijos atvejo analizė, parengta remiantis Balıkesir
universiteto (Turkija) tyrimais

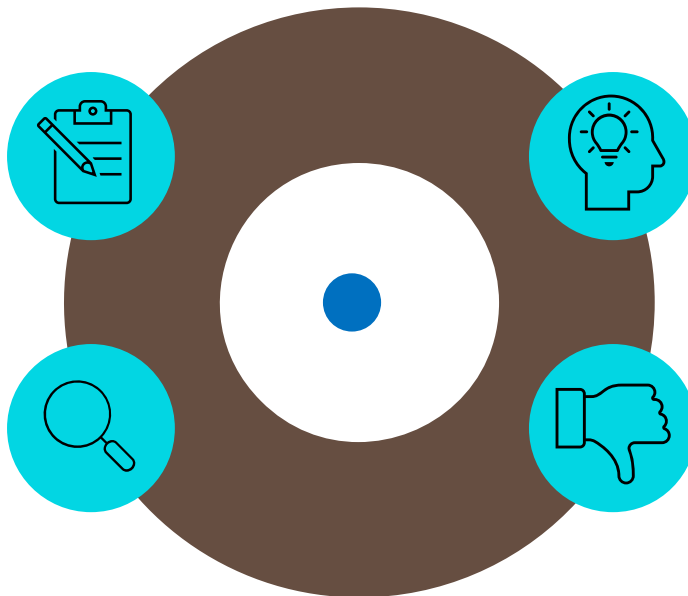
Atvejo analizės apžvalga

Aprašymas

"DiscardLess" sukurta taip, kad vienu metu būtų galima įveikti iššūkius ir išnaudoti galimybes, susijusias su radikalaus naujo valdymo metodo studijavimu ir įgyvendinimu. Įtraukus "DiscardLess" į politinį kontekstą, ji taps svarbiausia dokumentuojant esminio Europos žuvininkystės valdymo paradigmos pasikeitimo istoriją.

Unikalumas (konkrečiam moduliui būdinga praktika)

Modulio tikslas - panaudoti išmestas žuvininkystės atliekas gaminant BARF augintiniams. Pagrindinis tikslas - mažinti išmetamų žuvų kiekį ir taip apsaugoti tausojančią žuvininkystę. Projekto "DiscardLess" tikslas - sumažinti išmetamų žuvų kiekį.

Privalumai

"DiscardLess" suteiks žinių, priemonių ir metodų, reikalingų sėkmingam į jūrą išmetamų žuvų kiekio mažinimui Europos žvejyboje. Siekdama šio tikslo, DiscardLess bendradarbiaus su mokslininkais, suinteresuotosiomis šalimis ir politikos formuotojais, kad būtų remiamos ir skatinamos praktinės, įgyvendinamos, priimtinos ir ekonomiškai efektyvios į jūrą išmetamų žuvų kiekio mažinimo strategijos ir kad ES įpareigojimas iškrauti laimikį taptų funkcionalus, patikimas ir teisėtas.

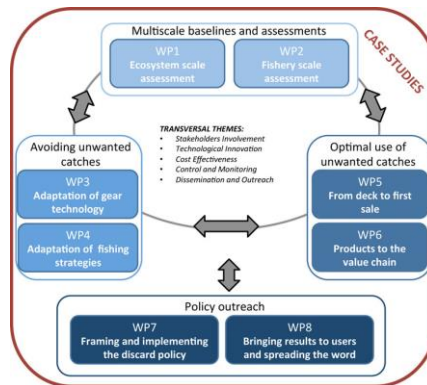
Trūkumai

- Mokslinės publikacijos,
- Moksliniai plakatai ir pristatymai,
- siunčiami produktai, žiniasklaida (vaizdo įrašai, naujienlaiškiai ir naudingos nuorodos)

Atvejo analizės aprašymas

"DiscardLess" projektas

- Projektas "Strategijos, kaip palaipsniui panaikinti į jūrą išmetamų žuvų kiekį Europos žuvininkystėje" - *DiscardLess* yra EK finansuojamas bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos "Horizontas 2020" projektas. Koordinatorius - Danijos technikos universiteto (DTU Aqua) Nacionalinis vandens išteklių institutas, Danija. Projekto konsorciumą sudaro 31 partneris iš 12 šalių.
- "DiscardLess" padeda suteikti žinių, priemonių ir technologijų bei įtraukti suinteresuotąsias šalis, kad būtų galima palaipsniui atsisakyti atliekų išmetimo.
- Visose darbo grupėse bus pasiekta reikšminga pažanga, viršijanti naujausius pasiekimus, nors pripažįstama, kad mokslinė bazė apie atliekų išmetimą ir toliau sparčiai plėsis.

Projektas suskirstytas į 8 darbo grupes. Buvo atrinkti devyni svarbūs atvejai, kuriuos turėjo ištirti DiscardLess

Išsamios konkrečiam moduliui būdingos praktikos

- "DiscardLess" padeda suteikti žinių, priemonių ir technologijų bei įtraukti suinteresuotąsias šalis, kad būtų galima palaipsniui atsisakyti atliekų išmetimo. Europos žvejyba turėtų būti vykdoma be žuvų išmetimo į jūrą.
- Šį tikslą aiškiai išreiškė tiek Europos Sąjunga (ES), tiek kitos Europos žvejojančios valstybės, kartu siekdamos apskritai sumažinti visuomenės poveikį aplinkai.
- Modulis siekia panaudoti į jūrą išmetamas žuvininkystės atliekas BARF augintiniams gaminti.
- Pagrindinis tikslas - mažinti į jūrą išmetamų žuvininkystės atliekų kiekį, kad būtų apsaugota tvari žuvininkystė. Modulio konkreti praktika netiesiogiai apima atvejo analizės tikslus.

Kodėl naudinga reklamuoti MARIPET?

- MŽŪO apskaičiavo, kad 2018 m. iš viso buvo pagaminta 179 mln. tonų žuvies, iš kurių apie 88 % buvo tiesiogiai panaudota žmonių maistui, o likusi dalis (12 %) - "ne maistui" ir "atliekoms".
- Priegaudos ir žuvų išmetimo į jūrą mažinimas yra svarbus žuvininkystės valdymo klausimas. Ne tik ekologinis poveikis biologinei įvairovei, bet ir ekonominiai nuostoliai yra labai tragiška problema visame pasaulyje.
- Pagal reformuotą bendrąją žuvininkystės politiką reikalaujama, kad ES vykdoma žvejyba sugrąžintų į krantą visus į jūrą išmestus individus.
 - Todėl siekiama organizuoti mokymus apie galimybes panaudoti išmestus žuvininkystės produktus kaip naminių gyvūnėlių maistą, pargabenant juos į krantą.
- MARIPET projekto tikslas - didinti informuotumą, kad būtų mažinamas žuvų išmetimas į jūrą, o sugautų žuvų produktai būtų naudojami naminių gyvūnėlių ėdalo pramonėje kaip BARF.

Poveikis aplinkai ir ekonomikai

1. Mažinti žuvų išmetimą į jūrą, kad būtų palaikomi jūrų žuvų ištekliai, ir suprasti įpareigojimo iškrauti laimikį poveikį pagrindiniams žuvų ištekliais ir jūrų ekosistemoms.

2. Atlikti pagrindinį vaidmenį užpildant žinių spragas ir stebint faktinius ekonominio pelningumo bei suinteresuotųjų šalių požiūrio ir suvokimo pokyčius.

3. Peržiūrėti geriausias programas, siekiant įvertinti sėkmingiausias ir nustatyti geriausią praktiką.

4. Suteikti ir integruoti žinias, svarbias sėkmingam išmetimo į jūrą valdymui Europoje.

Nuorodos:

- Nacionalinis vandens išteklių institutas, Danijos technikos universitetas (DTU Aqua), Danija, ir projekto konsorciumas, kurį sudaro 31 partneris iš 12 šalių.

Naudinga informacija:

- Interneto svetainė: <http://www.discardless.eu/>

Su šia atvejo analize susijęs turinys buvo surinktas iš viešai prieinamos informacijos, kurią skelbia turinio savininkai (<http://www.discardless.eu/>).

Atsakomybės apribojimas:

Europos Komisijos parama šio leidinio rengimui nereiškia pritarimo jo turiniui, kuris atspindi tik autorių požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.

2 atvejo analizė. Sančo Pančo

Portugalijos atvejo analizė, parengta remiantis Balıkesir
universiteto (Turkija) tyrimais

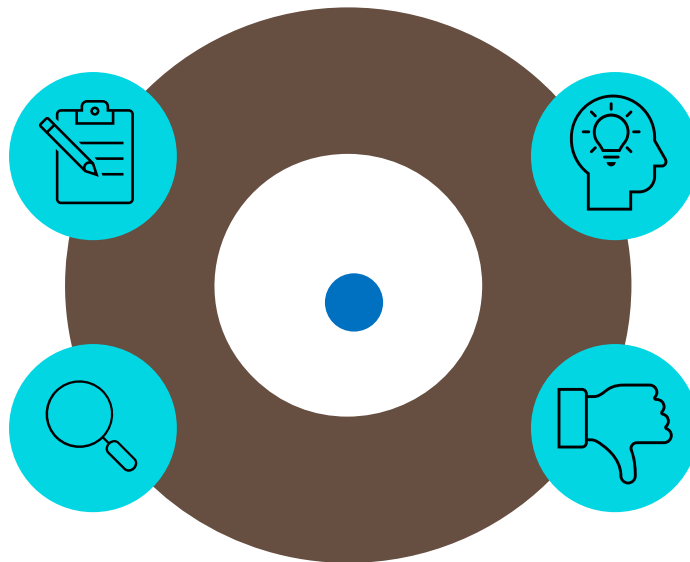
Atvejo analizės apžvalga

Aprašymas

Lisabonoje (Portugalija) įsikūrusi nedidelė įmonė "Sancho Pancho", kuri šviežios žuvies likučius paverčia skanėstais šunims.

Nustatyta (konkrečiam moduliui būdinga praktika)

Modulio tikslas - panaudoti išmestas žuvininkystės atliekas gaminant BARF augintiniams. Pagrindinis tikslas - mažinti į jūrą išmetamų žuvų kiekį, kad būtų apsaugota tvari žuvininkystė. Sancho Pancho - nedidelė įmonė, kuri šviežios žuvies likučius paverčia skanėstais šunims ir gamina sausainius, pagamintus iš baltosios žuvies.

Privalumai

"Stuburas, uodega, šonai, dalis, kuri jungiasi su skrandžiu, kai kurios žuvies dalys, kurios yra kietesnės, turi daugiau skaidulų ir odos, galiausiai jų nenaudojame. Šiuos 30-40 proc. žuvų, kurios patektų į atliekas, mes galiausiai panaudojame pakartotinai per „Sancho Pancho“.

Skaniukuose, pagamintuose iš lašišos odos, gausu omega 3 žuvų taukų, kurie padeda palaikyti sveiką naminių gyvūnėlių, pavyzdžiui, šunų ir kačių, odą ir kailį.

Trūkumai

30-40 proc. žuvies, kuri būtų išmetama, "Sancho Pancho" galiausiai panaudoja pakartotinai. Vienas iš Jungtinių Tautų [darnaus vystymosi tikslų](#) - iki 2030 m. sumažinti pasaulyje išmetamo maisto kiekį. [Keturioliktasis tikslas](#) taip pat susijęs su tvarių jūrų gyvūnijos valdymu. Išsaugoti vandenynus ir apsaugoti ateitį - toks yra JT šūkis.

Atvejo analizės aprašymas

Sančo Pančo

- Lisabonoje (Portugalija) įsikūrusi nedidelė įmonė "Sancho Pancho", kuri šviežios žuvies likučius paverčia skanėtais šunims.
- Kiekvieną dieną kilogramai žuvies galvų, kaulų ir odų tiesiogine prasme atsiduria šiukšliadėžėje, tačiau M. Demidenko, bendradarbiaudama su japonų restoranu "Sekai Sushi Bar", įsikūrusiu centriniame Santoso rajone, pakeitė požiūrį į tokias maisto atliekas.
- Kiekvieną dieną restoranas gauna apie 10 kilogramų lašišos, tuno ir baltosios žuvies. Suši šefas greitai išvalo ir paruošia žuvį, įskaitant tokias gėrybes kaip 3 kg sveriantį karšį, sugautą prie pat Portugalijos krantų.
- Restorano "Sekai" savininkas Edilsonas Nevesas "UN News" paaiškino, kad restoranas negali panaudoti vidutiniškai 30 proc. žuvies. „Stuburas, uodegos dalis, šonai, dalis, kuri jungiasi su skrandžiu, kai kurios žuvies dalys, kurios yra kietesnės, turinčios daugiau skaidulų ir odos, galiausiai jų nepanaudojame. Šiuos 30-40 proc. žuvų, kurios nueitų į atliekas, mes galiausiai panaudojame pakartotinai per *Sancho Pancho*".
- "Šie sausainiai gaminami iš baltosios žuvies, kurią iš pradžių išverdame, o paskui susmulkiname, kad kaulai būtų daug švelnesnės tekstūros", - pasakojo ji, rodydama į vieną iš skanėtų šunims.

"Sancho Pancho" kūrėja sako, kad jai jau pavyko padidinti klientų informuotumą apie maisto atliekų keliamas problemas. "Kai kurie klientai mums sakė, kad mokosi iš mūsų ir dabar patys eina į žuvų turgus ir mėsines čia, Portugalijoje, taip pat dabar patys pasiima dalį maisto atliekų namo. Jie negamina užkandžių pardavimui, bet sugeba pasigaminti šiek tiek maisto savo šunims, katėms ar sau."

Nustatytos išsamios konkrečiam moduliui būdingos praktikos

- Šiuo pavyzdžiu kovojama su maisto atliekomis naudojant žuvų atliekas sveikiems užkandžiams naminiams gyvūnams gaminti. Tai novatoriška verslo koncepcija, susijusi su žuvų atliekų panaudojimu naminių gyvūnėlių maistui gaminti.
- Modulio tikslas - panaudoti išmestas žuvininkystės atliekas gaminant BARF augintiniams. Konkreti modulio praktika netiesiogiai atitinka atvejo analizės tikslus.

Kodėl naudinga reklamuoti MARIPET?

- MARIPET buvo parengtas, nes išmestų žuvų perdirbimas į naminių gyvūnėlių ėdalo ingredientą yra beveik nauja tema ir tam reikia kelių profesijų atstovų, nes tai yra daugiadisciplininis projektas.
- Pagrindinė MARIPET tema apima daugiau nei vieną vertės grandinės etapą nuo jūros aplinkos iki gyvūnų augintinių maisto gamyklos, o bet kuris atskiras etapas pats savaime gali sukurti skirtumą. Įgyvendinant projekto temą, kuri buvo sukurta atsižvelgiant į daugiadisciplininę perspektyvą, bus sėkmingai prisidėta prie ekologinio ir ekonominio maisto išteklių tvarumo.
- Inovatyviausias projekto aspektas yra tas, kad juo sukurama pirmoji profesinio mokymo programa apie BARF gamybą naminiams gyvūnams iš išmestų jūros žuvų.
- Šia atvejo analize siekiama parodyti galimybę kovoti su maisto švaistymu naudojant žuvų atliekas sveikiems užkandžiams naminiams gyvūnams gaminti. Tai novatoriška verslo koncepcija, susijusi su žuvų atliekų panaudojimu naminių gyvūnėlių ėdalui gaminti.
- Modulis apima kitokio naminių gyvūnėlių ėdalo, BARF, gamybą naudojant žuvininkystės atliekas.
- Atvejo analizė bus naudingas MARIPET projektui populiarinti.

Poveikis aplinkai ir ekonomikai

1. 30-40 proc. žuvies, kuri būtų išmetama, Sancho Pancho galiausiai panaudoja pakartotinai.

2. Vienas iš Jungtinių Tautų [darnaus vystymosi tikslų](#) - iki 2030 m. sumažinti pasaulyje išmetamo maisto kiekį. [14 tikslas](#) taip pat susijęs su tvariu jūrų gyvūnijos valdymu. Išlaugoti vandenynus ir apsaugoti ateitį - toks yra JT šūkis.

3. "Sancho Pancho" - maža įmonė, kuri šviežios žuvies likučius paverčia skanėstais šunims

4. Ši iniciatyva yra ne tik pramoninio masto, bet ir mažų pavyzdžių, kaip mažinti žuvų atliekas, kad būtų užtikrintas maisto tiekimas.

Nuorodos:

- UN News/Leda Letra, 2022 m. birželio 3 d. *Prieiga per:* <https://news.un.org/en/story/2022/06/1119482>

Naudinga informacija:

- Interneto svetainė: <https://news.un.org/en/story/2022/06/1119482>

Su šia atvejo analize susijęs turinys buvo surinktas iš viešai prieinamos informacijos, kurią skelbia turinio savininkai (<https://news.un.org/en/story/2022/06/1119482>).

Atsakomybės apribojimas:

Europos Komisijos parama šio leidinio rengimui nereiškia pritarimo jo turiniui, kuris atspindi tik autorių požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.